

RISIKORAPPORT 2018

 Sparekassen Balling

Søndergade 12A, Balling, 7860 Spøttrup
CVR-nr. 10 757 711

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning og offentliggørelse	3
Risikostyringsmålsætninger og –politikker (artikel 435)	3
Oplysninger vedrørende ledelsessystemer (artikel 435 stk. 2)	8
Anvendelsesområde (artikel 436)	8
Kapitalgrundlag (artikel 437)	9
Kapitalkrav (artikel 438)	9
Eksponering mod modpartsrisiko (artikel 439)	15
Kapitalbuffere (artikel 440)	15
Indikator for global systemisk betydning (artikel 441)	16
Kreditrisikojusteringer (artikel 442)	16
Ubehæftede aktiver (artikel 443)	19
Anvendelse af ECAI'er (artikel 444)	19
Markedsrisiko (artikel 445)	20
Operationel risiko (artikel 446)	20
Eksponeringer mod aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen (artikel 447)	21
Eksponering mod renterisici positioner, der ikke indgår i handelsbeholdningen (artikel 448)	21
Eksponering mod securitiseringspositioner (artikel 449)	21
Aflønningspolitik (artikel 450)	21
Gearing (artikel 451)	22
Anvendelse af IRB-metoden i forbindelse med kreditrisiko (artikel 452)	22
Anvendelse af kreditrisikoreduktionsteknikker (artikel 453)	22
Anvendelse af den avancerede målemetode i forbindelse med operationel risiko (artikel 454)	24
Anvendelse af interne modeller for markedsrisiko (artikel 455)	24

Indledning og offentliggørelse

Denne risikorapport offentliggøres med henblik på opfyldelse af oplysningsforpligtelserne i henhold til CRR-forordningens artikel 431 til 455.

Offentliggørelse sker på Sparekassens hjemmeside: www.sparekassenballing.dk

Oplysningerne vil løbende blive opdateret i det omfang, der måtte være behov herfor, dog som minimum i forbindelse med offentliggørelse af årsrapporten.

Det er sparekassens opfattelse, at de anførte oplysninger opfylder kravene til søjle III-oplysningerne som foreskrevet i CRR-forordningens artikel 431 til 455.

Denne rapport er opdateret på baggrund af årsrapporten 2018 for Sparekassen Balling.

Risikostyringsmålsætninger og –politikker (artikel 435)

Sparekassen Balling er eksponeret i forhold til forskellige risikotyper. Sparekassens bestyrelse fastlægger med udgangspunkt i Sparekassens forretningsmodel og Sparekassens strategiske målsætninger relevante risikopolitikker samt principper for risiko og kapitalstyring. Formålet med Sparekassens politikker for risikostyring er at minimere de tab, der kan opstå som følge af bl.a. uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

Sparekassen har en række værktøjer til identifikation og styring af risici. Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer og principper for risiko- og kapitalstyringen. Bestyrelsen modtager løbende rapportering om udvikling i risici og udnyttelse af de tildelte rammer. Den daglige risikostyring foretages af direktøren, kreditchefen og souschefen.

De væsentlige risikoområder for Sparekassen er:

- kreditrisiko
- markedsrisiko
- likviditetsrisiko
- operationelle risici.

Sparekassens bestyrelse foretager løbende og mindst en gang om året en vurdering af Sparekassens enkelte og samlede risici og tager i den forbindelse stilling til, om risiciene er acceptable.

Sparekassen har i henhold til lovgivningen etableret en risikostyringsfunktion og udpeget en overordnet leder med specifikt ansvar for risikostyringsfunktionen til risikoansvarlig. Det er organisatorisk sikret, at den risikoansvarlige kan være tilstrækkelig uafhængig af Sparekassens funktioner til, at den risikoansvarliges opgaver kan udføres betryggende. Der er etableret procedurer, der sikre at mulige interessekonflikter mellem den risikoansvarliges andre opgaver end risikostyring håndteres betryggende. Risikostyringsfunktionen udarbejder efter behov og mindst en gang årligt en rapport til

bestyrelsen om Sparekassens risikostyring. Den risikoansvarlige kan i relevant omfang give udtryk for betænkeligheder og advare bestyrelsen, når specifikke risikopåvirkninger påvirker eller kan påvirke Sparekassen.

Der er for risikostyringsfunktionen udarbejdet en af direktionen godkendt instruks. Den risikoansvarlige udarbejder hvert år en plan for de risikoområder, funktionen vil sætte særlig fokus på. Planen godkendes af direktøren.

Den risikoansvarlige er udpeget af direktøren og refererer med ovennævnte undtagelser til Sparekassens direktør. Afskedigelse af den risikoansvarlige skal godkendes af Sparekassens bestyrelse.

Politik for kreditrisiko

En af de væsentligste risici i Sparekassen er kreditrisikoen, defineret som tab som følge af debtors misligholdelse af betalingsforpligtelser over for Sparekassen. Sparekassens bestyrelse har fastlagt politikker og instrukser med henblik på at sikre, at transaktioner med kunder og kreditinstitutter ligger indenfor de vedtagne rammer og forventede sikkerheder. Der er endvidere fastlagt politikker, der begrænser eksponeringen i forhold til de enkelte kreditinstitutter, som Sparekassen har forretninger med. Sparekassen tilstræber ved långivning at sikre en passende spredning på kunder og brancher, således at enkelteksponeringer ikke udgør nogen væsentlig risiko for Sparekassens eksistens.

Sparekassen tilstræber altid at opnå tilstrækkelig sikkerhed til at afdække den enkelte eksponerings risiko, ligesom der tilstræbes en passende spredning i typerne af sikkerheder. I forbindelse med sikkerheder er det væsentlig for Sparekassen at opnå tilstrækkelig med sikkerheder uanset sikkerhedens type og uanset om de giver mulighed for modregning i forbindelse med opgørelse af kreditrisikoen i solvensopgørelsen.

Sparekassen følger løbende eksponeringer på individuel basis. Udviser eksponeringen kreditforringelse bliver der foretaget den nødvendige nedskrivning på eksponeringen. Sparekassen opererer med 12 udlånsgrupper, fordelt på én gruppe af offentlige myndigheder, én gruppe af privatkunder og 10 grupper af erhvervs-kunder, der er opdelt efter branche. Sparekassens bestyrelse har fastlagt en politik, hvor det er præciseret, hvor meget én erhvervsmæssig branche må udgøre af det samlede udlån og garantier.

Der foretages daglig opfølgning på overtræk, restancer og øvrige misligholdte fordringer. Der udfærdiges månedsrapport om væsentlige overtræk, samt kvartalsvis kreditrapport, til ledelsen.

Politik for markedsrisiko

Sparekassens bestyrelse har i markedsrisikopolitikken fastlagt de overordnede rammer og principper for styring af Sparekassens markedsrisiko. Ved markedsrisiko forstås risikoen for at dagsværdien af finansielle instrumenter og afledte finansielle instrumenter ændres som følge af ændringer i markedspriser.

Sparekassens grundlæggende målsætning vedrørende markedsrisikoen er, at den ikke vil påtage sig betydende markedsrisici, der får indflydelse på Sparekassens handlefrihed.

Sparekassen har fastlagt rammer for de forskellige former for markedsrisici. Det indgår ved risikovurderingen, at der skal være et fornuftigt og velafbalanceret forhold mellem

risici og afkast. Markedsrisikoen relaterer sig primært til værdipapirbeholdningen.

Sparekassen har outsourcet investeringerne i værdipapirer til eksterne samarbejdspartnere, som har et mandat afpasset til Sparekassens besluttede risikoramme. Bestyrelsen modtager rapportering om udvikling i markedsrisici til hvert bestyrelsesmøde.

I lyset af, at Sparekassens egenbeholdning af værdipapirer udgør en væsentlig andel af de samlede aktiver, eksempelvis sammenlignet med de samlede udlån, er der stor ledelsesmæssig fokus på styring af risikoen. Den samlede beholdning, dog uden indregning af sektoraktier, følges løbende ved beregning af Value at Risk.

	Markedsværdi (t.kr.)	VaR i (t.kr.)	VaR i %
31.12.2018	245.493	7.577	3,08
31.12.2017	187.281	5.910	3,16
31.12.2016	185.367	5.859	3,16
31.12.2015	209.111	3.664	1,75
31.12.2014	222.862	7.983	3,58

VALUE AT RISK (VaR): en slags stress-test af, hvor meget man maksimalt kan forvente at tabe (her med 99,5 % sandsynlighed) på den samlede egenbeholdning i kr. eller i % i et MEGET dårligt år, hvis historien gentager sig (her beregnet på basis af de seneste 10 års afkasthistorik).

Der ER taget højde for korrelationer (altså hvordan afkastet på de forskellige aktivklasser svinger i forhold til hinanden).

Den beregnede VaR er baseret på afkastindeks og en antagelse om normalfordeling.

Der er indgået aftale med en ekstern samarbejdspartner, der har til opgave at foretage pålidelig daglig rapportering på den samlede værdipapirbeholdning, daglig rapportering for hver enkel forvaltningsaftale, samt ledelsesrapportering til brug for direktion og bestyrelse.

Politik for renterisiko

Renterisikoen på obligationsbeholdningen følges løbende, og den rapporteres på hvert bestyrelsesmøde.

Sparekassens bestyrelse har fastsat rammer for renterisikoens størrelse. Den samlede renterisiko udgjorde ultimo 2018 4.685 t.kr. mod 4.209 t.kr. ultimo 2017.

Politik for aktierisiko

Sparekassens aktiebeholdning er opdelt i handelsaktier og anlægsaktier. Handelsaktierne er primært aktier i børsnoterede danske og udenlandske selskaber. Sparekassens bestyrelse har fastsat rammer for hvor stor en del af rammen, der må investeres i en enkelt aktie for at sikre en stor spredning af risikoen, ligesom der er fastsat rammer for de totale summer af aktier og investeringsforeningsbeviser. Anlægsaktierne er primært aktier i selskaber indenfor den finansielle sektor.

Ultimo 2018 havde Sparekassen ingen beholdning af handelsaktier, hvorimod beholdningen 2017 udgjorde 3,1 mio.kr.

Politik for valutarisiko

Sparekassens valutarisiko begrænser sig til kursreguleringerne på beholdningen af kontant valuta og nogle få aktier og obligationer i udenlandsk valuta. Sparekassens bestyrelse har fastsat rammer for investeringer i fremmed valuta.

Politik for likviditetsrisiko

Sparekassens bestyrelse har fastsat, at likviditeten skal være forsvarlig og tilpas forsigtig til at understøtte Sparekassens forretningsmodel. Dette sikres primært ved en målsætning om, at likviditetsoverdækningen i henhold til lovens krav til enhver tid skal være mindst 140 %.

Bestyrelsen har endvidere besluttet en politik på likviditetsområdet, der fastlægger en overordnet risikoprofil og den overordnede organisatoriske ansvarsfordeling med henblik på lønsomt at understøtte Sparekassens forretningsmodel. Endvidere er der besluttet retningslinjer for Sparekassens opgørelse af likviditetsrisikoen samt finansieringsstrukturen. Endelig er der fastlagt en overordnet beredskabsplan for fremskaffelse af likviditet/funding.

Styringen af den samlede likviditet sker for at sikre, at Sparekassens omkostninger til likviditetsfremskaffelse ikke stiger uforholdsmæssigt meget og for at undgå, at manglende funding forhindrer Sparekassen i at opretholde den vedtagne forretningsmodel. Ultimativt skal likviditetsstyringen sikre, at Sparekassen altid er i stand til at opfylde sine betalingsforpligtelser.

Den kortsigtede likviditet styres via faste mål for likviditetsreserven kombineret med stresstest. Den langsigtede styres via stresstest og fokus på den strategiske fundingstruktur.

Bestyrelsen modtager kvartalsvis detaljeret rapportering om, hvorvidt Sparekassens likviditetsrisiko ligger inden for de udstukne rammer og om Sparekassens aktuelle og fremadrettede likviditetssituation.

Politik for operationel risiko

Sparekassen er eksponeret mod potentielle tab som følge af operationelle risici, herunder uhensigtsmæssige procedurer, menneskelige fejl, systemmæssige fejl og eksterne begivenheder, herunder juridiske risici.

Det er Sparekassens grundlæggende målsætning at begrænse de operationelle risici under hensyn til de omkostninger, som er forbundet hermed.

Sparekassen har flere forretningsgange med det formål, at mindske operationelle risici. Sparekassens væsentligste område ved vurderingen af Sparekassens operationelle risici er IT- forsyningen. Sparekassen betjener sig af ekstern edb-leverandør – SDC – Sparekassens politikker på området er afstemt efter dennes sikkerhedssystemer. Ansvar for afvikling og validering af Sparekassens eksterne systemer ligger hos SDC. SDC's systemrevision rapporterer til Sparekassens bestyrelse.

Sparekassen har en compliancefunktion til at sikre, at reglerne for investeringsaktiviteter og andre væsentlige områder overholdes. Grundlæggende er compliancefunktionens opgave derfor at rådgive og bistå ledelsen og de personer, der har ansvaret for de pågældende områder. Der rapporteres mindst en gang årligt skriftligt til bestyrelsen på complianceområdet. Compliancefunktionen påser følgende: MiFID, hvidvask, god skik samt andre relevante områder.

	Tilsynsdiamant	Pengeinstituttets opfyldelse pr. 31/12 2018
Udlånvækst	20%	3,40%
Store engagementer	175%	108,10%
Likviditetsoverdækning	> 100 %	440,30%
Funding ratio	< 1	0,54
Ejendomseksponering	< 25 %	2,40%

Ledelseserklæring (artikel 435 stk. 1)

Sparekassens bestyrelse og direktion har den 31. januar 2019 godkendt risikorapporten for 2018.

Det er bestyrelsens vurdering, at Sparekassens risikostyringsordninger er tilstrækkelige og giver sikkerhed for, at de indførte risikostyringsystemer er tilstrækkelige i forhold til Sparekassens profil og strategi.

Det er endvidere bestyrelsens vurdering, at ovenstående beskrivelse af Sparekassens overordnede risikoprofil i tilknytning til Sparekassens forretningsstrategi, forretningsmodel samt nøgletal, giver et relevant og dækkende billede af Sparekassens risikoforvaltning, herunder af, hvordan Sparekassens risikoprofil og den risikotolerance, som bestyrelsen har fastsat, påvirker hinanden.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den af bestyrelsen vedtagne forretningsmodel/strategi, materiale og rapporter forelagt for bestyrelsen af Sparekassens direktion, Sparekassens risikoansvarlige og complianceansvarlige samt på grundlag af evt. af bestyrelsen indhentede supplerende oplysninger eller redegørelser.

En gennemgang af forretningsmodel og politikker viser, at forretningsmodellens overordnede krav til de enkelte risikoområder fuldt og dækkende udmøntes i de enkelte politikkers mere specificerede grænser, at en gennemgang af bestyrelsens retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser viser, at de fastsatte grænser i de enkelte politikker fuldt og dækkende udmøntes i de underliggende retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser, at de reelle risici ligger inden for grænserne, fastsat i de enkelte politikker og i videregivne beføjelser, og at det på den baggrund er bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte områder.

Sparekassens forretningsstrategi er baseret på Sparekassens vision og værdigrundlag om inden for sit markedsområde at være en stærk og attraktiv samarbejdspartner for private og erhvervsvirksomheder. Sparekassen ønsker en lønsom indtjening baseret på en prissætning af Sparekassens produkter, som afspejler den risiko og den kapi-

talbinding, som Sparekassen påtager sig sammen med en helhedsvurdering af forretningsomfanget med kunder og modparter. Sparekassen ønsker en passende robust kapitalbase, som understøtter forretningsmodellen.

Det er Sparekassens målsætning, at den kapitalmæssige overdækning i forhold til det opgjorte solvensbehov skal udgøre mindst 5 % point, aktuelt udgør denne 10,7 %.

Den af bestyrelsen besluttede maksimale risikotolerance styres via de fastsatte grænser i de enkelte politikker. Derudover forholder bestyrelsen sig til de grænser, der er gældende i tilsynsdiamanten, jf. nedenstående tabel, der dels viser tilsynsdiamantens maksimalt tilladte grænseværdier, samt Sparekassens aktuelle tal for diverse grænseværdier.

Oplysninger vedrørende ledelsessystemer (artikel 435 stk. 2)

Sparekassens bestyrelsesmedlemmer øvrige ledelsesposter udover Sparekassens fremgår af ledelsesberetningen i årsrapporten 2018.

Sparekassen følger de kompetencekrav til bestyrelsen, som følger af den finansielle lovgivning. I overensstemmelse hermed vurderer bestyrelsen løbende, om dens medlemmer tilsammen besidder den fornødne viden og erfaring om Sparekassens risici til at sikre en forsvarlig drift af Sparekassen.

Rapportering

Der anvendes væsentlige ressourcer til løbende at sikre en tilstrækkelig risikorapportering herunder opfølgning på lovgivnings- og ledelsesmæssige risikorammer.

Rapporteringen til ledelse foretages efter faste retningslinjer. Bestyrelsen modtager løbende rapportering på alle de væsentlige risikoområder.

Anvendelsesområde (artikel 436)

Oplysningsforpligtelsen gælder for:

Sparekassen Balling

Søndergade 12A, Balling

7860 Spøttrup

CVR: 10 757 711

tlf.: 97 96 44 22

Alle opgørelser i denne rapport er pr. 31.12.2018

Kapitalgrundlag (artikel 437)

Sparekassens kapitalgrundlag pr. 31.12.2018 udgør 147.578 t.kr. og opgjort jf. CRR-forordningen artikel 437. Kapitalen specificeres således:

Opgørelse af kapitalgrundlag	
Betalte kapitalinstrumenter	72.931
- Faktiske eller eventuelle forpligtelser til at købe egne egentlige kernekapitalinstrumenter	-2.770
Kapitalinstrumenter, der er kvalificeret som egentlig kernekapital	70.161
Overført resultat for foregående år	98.193
- Fradrag for foreslået garantrente	-2.459
Overført resultat	95.734
- Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-285
- Egentlige kernekapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor, hvori Sparekassen ikke har væsentlige investeringer	-18.032
Egentlig kernekapital	147.578
Kernekapital	147.578
Kapitalgrundlag	147.578

Kapitaltype	Udstedte beløb	Heraf indregnet i kapitalgrundlaget
Egentlig kernekapital	72.931	70.161

Kapitalkrav (artikel 438)

Metode til opgørelse af tilstrækkelig kapitalgrundlag

Opgørelse af Sparekassens individuelle solvensbehov tager udgangspunkt i Finanstilsynets seneste vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter samt Lokale Pengeinstitutters notat om opgørelse af solvensbehovet.

Solvensbehovet opgøres efter 8+ metoden, hvor behovet beregnes som 8 % (søjle I kravet) af de risikovægtede aktiver med tillæg for de områder, hvor Sparekassen har særlige risici, som ikke er tilstrækkeligt dækket af søjle I kravet.

Sparekassens opgørelsesmetode følger Finanstilsynets vejledning, og er baseret på følgende risikoområder:

- Søjle 1-kravet (8 pct. af de risikovægtede poster)
- Indtjening (Kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)
- Udlånsvækst (kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)
- Kreditrisici, heraf
  - Kreditrisici på store kunder med finansielle problemer
  - Øvrige kreditrisici
  - Koncentrationsrisiko individuelle engagementer
  - Koncentrationsrisiko på brancher

- Markedsrisici, heraf
  - Renterisici
  - Aktierisici
  - Valutarisici
  - kreditspændsrisici
- Likviditetsrisici (kapital til dyrere likviditet)
- Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle 1)
- Gearing (kapital til dækning af risici som følge af høj gearing)
- Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav
  - Lovkrav, der direkte påvirker solvensbehovet (Solvenskrav, individuelle solvenskrav, min. kapital krav)
  - Andre lovmæssige krav (såsom Største engagement, Tilsynsdiamanten)
- Eventuelle tillæg som følge af overskridelse af Tilsynsdiamantens grænseværdier

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter Sparekassens opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at Sparekassens ledelse skal tage højde for ved fastsættelse af solvensbehovet, samt de risici som ledelsen finder, at Sparekassen har påtaget sig.

Individuelt solvensbehov og opfyldelse heraf

Sparekassens opgjorte solvensbehov fordelt på risikoområder og Sparekassens solvensoverdækning fremgår af nedenstående skema:

Sparekassens solvensbehov opdelt på risikoområder:

Risikoområde	Tilstrækkelig kapital – t.kr.	Solvensbehovet – %
Kreditrisici	7.681	1,19
Markedsrisici	7.403	1,15
Operationelle risici	0	0
Øvrige forhold	0	0
Tillæg som følge af lovbestemte krav	51.664	8
I alt	66.748	10,34

(Solvensbehov og tilstrækkelig kapital)

Elementer i Sparekassens individuelt opgjorte solvensbehov

Søjle I kravet

Solvensbehovsmodellen er baseret på 8+ modellen, hvilket betyder at der lovbestemt afsættes 8 % af den samlede risikoeksponering inden der afsættes kapital til andre risici.

Indtjening

Der skal afsættes ekstra kapital, såfremt Sparekassens basisindtjening er for beskeden i

forhold til udlån og garantier, og dermed ikke være absorberende for tab. Der afsættes ikke tillæg til indtjeningen.

Udlånsvækst

Sparekassen forventer ikke en udlånsvækst på 10 % eller derover, derfor tages der ikke tillæg i solvensbehovet for udlånsvækst.

Kreditrisici

Sparekassen anvender standardmetoden til opgørelse af kreditrisiko.

Nedenfor ses Sparekassens samlede risikoeksponering samt kapitalkrav på 8 % for hver enkel eksponeringskategori.

1.000 kr.	Risikovægtede eksponeringer	Kapitalkravet (8 % af eksponeringen)
Eksp. mod centralregeringer eller centralbanker	0	0
Eksp. mod institutter	10.700	856
Eksp. mod erhvervsvirksomheder	44.851	3.588
Eksp. mod detailkunder	330.250	26.420
Eksp. sikret ved pant i fast ejendom	47.054	3.765
Eksp. ved misligholdelse	30.542	2.443
Eksp. forbundet med særlig høj risiko	0	0
Andre poster	16.679	1.334
Eksp. mod aktier udenfor handelsbeholdningen	19.554	1.564
Risikovægtede eksponeringer	499.630	39.970

Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end nævnt ovenfor, vil der blive taget højde herfor under Sparekassens opgørelse af det individuelle solvensbehov.

I søjle I kravet er der afsat kapital til eksponeringer generelt, men den afsatte kapital dækker ikke de større eksponeringer med finansielle problemer, koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer og koncentrationsrisiko på brancher.

Kreditrisici på store kunder med finansielle problemer:

For større eksponeringer med kunder med finansielle problemer skal der ske en vurdering af det forsigtigt skønnede tab på den enkelte eksponering.

Sparekassen har enkelte store eksponeringer over 2 % af kapitalgrundlaget, der udviser svaghedstegn, og der er taget et tillæg til solvensbehovet på disse engagementer på 3,3 mio. kr. eller 0,5 % af risikoeksponeringerne.

Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer:

Hvis Sparekassens 20 største kunder udgør mere end 4 % af den samlede engagementsmasse, tages der et tillæg for koncentration på individuelle engagementer, dette tillæg udgør 1,5 mio. kr. eller 0,2 % af risikoeksponeringerne.

Koncentrationsrisiko på brancher:

I vurderingen af koncentrationsrisiko på brancher skal Sparekassen forholde sig til, hvor ujævnt fordelt udlånporteføljen er på brancher. Der er taget et tillæg på 2,9 mio. kr. eller 0,4 % af risikoeksponeringerne.

Kreditrisici fordeler sig således:

Markedsrisici

Kreditrisici:	Afsat beløb i 1.000 kr.	Afsat i %
Kreditrisici på store kunder med finansielle problemer	3.336	0,52%
Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer	1.495	0,23%
Koncentrationsrisiko på brancher	2.850	0,44%
Kreditrisici i alt	7.681	1,19%

Sparekassen anvender standardmetoden til opgørelse af markedsrisikoen.

Nedenfor ses Sparekassens solvenskrav til markedsrisiko.

1.000 kr.	Risikovægtede eksponeringer	Kapitalkravet (8 % af eksponeringen)
Poster med positionsrisici:		
Gældsinstrumenter	69.212	5.537
Aktier	0	0
Valutarisiko	1.160	93
I alt	70.372	5.630

Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end nævnt ovenfor, vil der blive taget højde herfor under Sparekassens opgørelse af det individuelle solvensbehov.

Solvensmodellen tager udgangspunkt i den maksimale risiko som bestyrelsen har sat for direktionens beføjelser til at tage markedsrisici jf. FIL § 70. Ved positioner indenfor handelsbeholdningen skal der ikke beregnes tillæg såfremt renterisikoen er under 4,6 % af kapitalgrundlaget. Ved positioner udenfor handelsbeholdningen skal der beregnes et tillæg på 2 % point af den generelle renterisiko.

For aktier i handelsbeholdningen beregnes et tillæg såfremt aktierisikoen overstiger 5 % af kapitalgrundlaget.

Ved beregning af valutarisici skal der beregnes et tillæg såfremt risikoen overstiger 10 % af kapitalgrundlaget.

Sparekassen har en betydelig beholdning af realkreditobligationer, og skal derfor forholde sig til kreditspændrisikoen. En ekstern samarbejdspartner har foretaget beregningen af kreditspændet på Sparekassens beholdning.

På markedsrisikoen er der samlet taget et tillæg på 7,4 mio.kr. eller 1,15 % af risiko-eksponeringerne.

Markedsrisici fordeler sig således:

Markedsrisici:	Afsat beløb – 1.000 kr.	Afsat i %
Renterisici	2.214	0,34%
Aktierisici	0	0,00%
Valutarisici	0	0,00%
Kreditspændrisiko	5.189	0,81%
Markedsrisiko i alt	7.403	1,15%

Likviditetsrisici

Likviditetsrisici er overordnet risiko for at Sparekassen ikke har likviditet til at opfylde sine betalingsforpligtelser. Da Sparekassens LCR ultimo 2018 udgør 400 %, tages der ikke noget tillæg herfor.

Operationelle risici

Sparekassen anvender basisindikatormodellen til opgørelse af solvenskravet til den operationelle risiko.

Solvenskravet til den operationelle risiko ses af nedenstående tabel.

1.000 kr.	Risikovægtede eksponeringer	Kapitalkravet (8 % af eksponeringen)
Vægtede poster med operationelle risici	74.510	5.961
I alt	74.510	5.961

Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end nævnt ovenfor, vil der blive taget højde herfor under Sparekassens opgørelse af det individuelle solvensbehov.

Sparekassen vurderer ikke behov for tillæg i det individuelle solvensbehov.

Gearing

Sparekassen gearingsgrad er beregnet til 12,1 %.

Gearingsgraden beregnes som Sparekassens uvægtede eksponeringer i forhold til kernekapitalen.

Sparekassen har fastsat et internt krav til gearingsgraden på 7 %.

Sparekassen vurderer ikke behov for tillæg.

Tilstrækkeligt kapitalgrundlag opdelt på risikokategorier

Opgørelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og det individuelle solvensbehov er opgjort således:

		1.000 kr.	%
	Kapitalgrundlag	147.578	
	Samlet risikoeksponering	644.513	
1	Søjle I-kravet (8 pct. af de risikovægtede poster)	51.561	8,00
2	Indtjening (Kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)	0	0
3	Udlånsvækst (kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)	0	0
4	Kreditrisici, heraf		
4a	Kreditrisici på store kunder med finansielle problemer	3.336	0,52
4b	Øvrige kreditrisici	0	0
4c	Koncentrationsrisiko individuelle engagementer	1.494	0,23
4d	Koncentrationsrisiko på brancher	2.850	0,44
5	Markedsrisici, heraf		
5a	Renterisici	2.214	0,34
5b	Aktierisici	0	0
5c	Valutarisici	0	0
5d	Kreditspændrisici	5.189	0,81
6	Likviditetsrisici (kapital til dyrere likviditet)	0	0
7	Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle 1)	0	0
8	Gearing	0	0
9	Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav	0	0
9a	Lovkrav, der direkte påvirker solvensbehovet (Solvenskrav, individuel solvenskrav, minimums kapital krav)	0	0
9b	Andre lovmæssige krav (Største engagement, Tilsynsdiamanten)	0	0
10	Eventuelle tillæg som følge af overskridelse af Tilsynsdiamantens grænseværdier	0	0,0
	Total = Kapitalbehov/solvensbehov	66.644	10,34
	- Heraf til kreditrisici (4)	7.680	1,19
	- Heraf til markedsrisici (5)	7.403	1,15
	- Heraf til operationelle risici (7)	0	0
	- Heraf til gearing (8)	0	0
	- Heraf til øvrige risici (2+3+6)	0	0
	- Heraf tillæg som følge af lovbestemte krav (1+8)	51.561	8,00
	Total kapitalbehov / individuel solvensbehov	66.644	10,34

Kommentering af Sparekassens solvensbehov

Sparekassens solvensbehov er opgjort efter principperne i Finanstilsynets 8+ model. I tabellen ovenfor fremgår de enkelte risikoområders betydning for de tilstrækkelige kapitalgrundlag.

Sparekassens kapitalprocent er på 22,9 %. Det individuelle solvensbehov er opgjort til 10,34 %. Forskellen mellem den aktuelle kapitalprocent og solvensbehovet (tillagt en konjunkturbuffer på 1,88 %) udgør således ultimo 2018 10,7 %. Sparekassens kapitalgrundlag er 147.578 t.kr. og den overskydende basiskapital er således på 69.068 t.kr. efter konjunkturbuffer på 1,88 %.

Sparekassens ledelse anser opgørelsen af de beregnede risici som tilstrækkelige til at opgøre solvensbehovet, og vurderer i øvrigt, at der er afsat tilstrækkelig kapital til afdækning af Sparekassens forretningsmæssige risici.

Lovbestemte krav

Finanstilsynet har ikke over for Sparekassen fastsat et individuelt solvenskrav eller et solvenskrav som følge af påbudte foranstaltninger.

Sparekassens overdækning/kapitalforhold

	1.000 kr.
Kapitalgrundlag	147.578
Tilstrækkelig kapitalgrundlag	66.748
Kapitalprocent	22,90%
Solvensbehov	10,34%
Kapitalbevarings buffer	1,88%
Solvensoverdækning	10,68%

Internt opgjort solvensbehov

Det er Sparekassens målsætning, at den solvensmæssige overdækning i forhold til det opgjorte solvensbehov, skal udgøre mindst 5 % point. Ledelsen vil i god tid inden solvensmålet kommer ned på de 5 % point, iværksætte tiltag til en styrkelse af kapitalberedskabet og soliditeten i henhold til forretningsgang for kapitalfremskaffelse samt nødplan herfor.

Eksposering mod modpartsrisiko (artikel 439)

Modpartsrisiko er risiko for tab som følge af, at en modpart misligholder sine forpligtelser i henhold til en indgået finansiel kontrakt, inden transaktionens pengestrømme er endeligt afviklet.

Sparekassens markedsrisiko er relateret obligationsbeholdningen, der anvendes til placering af likviditet, og primært obligationer udstedt af danske realkreditforeninger. Sparekassen indgår ikke andre finansielle kontrakter, hvor modpartsrisikoen afdækkes.

Kapitalbuffere (artikel 440)

I lyset af finanskrisen i 2008 og de procykliske mekanismer, der bidrog til dens opståen og forstærkede dens virkning, er der i CRR-forordningen indført krav om en kontracyklisk kapitalbuffer, der alene sættes i kraft i perioder med en overnormal udlånsvækst. Hensigten hermed er at sikre, at kreditinstitutter i perioder med økonomisk vækst opbygger et tilstrækkeligt kapitalgrundlag til at dække tab i kriseperioder.

Den kontracykliske buffer opbygges, når den samlede vækst i udlån anses for at bi-

drage til opbygningen af systemisk risiko, og nedbringes i kriseperioder. Buffersatsen fastsættes af myndighederne i de enkelte EU-lande. I Danmark fastsættes buffersatsen af Erhvervsministeren på baggrund af udvalgte indikatorer, bl.a. udlån i forhold til BNP i Danmark.

Sparekassen har alene krediteksponeringer i Danmark. Den gældende danske kontracykliske buffersats andrager i 2018 0 pct., hvorfor Sparekassen ikke på balancedagen har reserveret kapital til den kontracykliske kapitalbuffer. Det bemærkes, at den kontracykliske buffersats gældende fra 31. marts 2019 udgør 0,5 pct. og forhøjes til 1,0 pct. gældende fra 30. september 2019. Fremadrettet vil Sparekassen reservere kapital til den kontracykliske kapitalbuffer i overensstemmelse med de fastsatte satser.

Indikator for global systemisk betydning (artikel 441)

Sparekassen er ikke systemisk vigtig, og artiklen er derfor ikke relevant.

Kreditrisikojusteringer (artikel 442)

Sparekassen følger bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber med hensyn til regnskabsmæssige definitioner af misligholdte og værdiforringede fordringer.

Sparekassen følger regnskabsbekendtgørelsen med de nye IFRS 9 forenelige nedskrivningsregler, hvor der nedskrives for forventede kredittab på alle finansielle aktiver, der indregnes til amortiseret kostpris.

Finansielle aktiver m.v. på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives det finansielle aktiv med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstateres instrumentet kreditforringet (stadie 3), nedskrives aktivet med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid.

Sparekassen foretager en individuel vurdering af alle kreditforringet engagementer. Nedskrivningen udgør forskellen mellem bogført værdi og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger.

For yderligere beskrivelse henvises til anvendt regnskabspraksis i årsrapporten 2018.

Samlede eksponering før kreditreduktion

1.000 kr.	Central-regeringer eller central-banker	Institutter	Erhvervs-virksomheder mv.	Detail kunder	Ekspo-neringer sikret ved fast ejendom	Ekspo-neringer hvorpå der er restance eller overtræk	Ekspo-neringer i andre poster, herunder aktiver uden modpar-ter	Ekspone-ringer i aktier	I alt
Offentlige myndigheder									-
Erhverv, herunder:									-
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri			17.310	70.832	4.356	7.472			99.970
Industri og råstofudvinding mv.			671	12.194	116				12.981
Energiforsyning				2.748	74				2.822
Bygge- og anlægsvirksomhed, fast ejendom			3.797	28.497	13.290	2.702			48.286
Handel			25.414	15.333	3.330	492			44.569
transport, restauranter, og hoteller			14.625	12.053	2.310	1.468			30.456
Information og kommuni-kation			740	461					1.201
Finansiering og forsikring	68.490	54.827	1.961	1.118					126.396
Øvrige erhverv			2.526	23.685	7.825	426		37.586	72.048
Erhverv i alt	68.490	54.827	67.044	166.921	31.301	12.560	-	37.586	438.729
Private			10	468.333	105.714	16.358			590.415
I alt	68.490	54.827	67.054	635.254	137.015	28.918	-	37.586	1.029.144

Geografisk fordeling

Sparekassen har næsten udelukkende eksponeringer i Danmark, derfor vises ingen specifikation af eksponeringernes geografiske placeringer.

Sparekassens eksponeringer efter nedskrivninger og før kreditrisikoreduktion fordelt på eksponeringernes restløbetid

1.000 kr.	Anfordring	0-3 mdr.	3 mdr. -1 år	1 år -5 år	over 5 år	Total
Eksponeringer mod Central regeringer eller centralbanker	68.490					68.490
Eksponeringer mod institutter	54.827					54.827
Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder	11.727	200	35.342	4.406	15.379	67.054
Eksponeringer mod detailkunder	51.127	30.379	130.207	190.770	232.771	635.254
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	5.857	167	14.851	12.037	104.103	137.015
Eksponeringer hvorpå der er restance eller overtræk	5.950	1.658	2.028	7.681	11.601	28.918
Altieeksponeringer	37.586					37.586
I alt	235.564	32.404	182.428	214.894	363.854	1.029.144

Misligholdte og værdiforringede fordringer fordelt på brancher.

1.000 kr.	Misligholdte og kreditforringede fordringer	Værdiregulering/nedskrivning	Driftspost i året*	Konstanteret tab
Offentlige myndigheder				
Erhverv, herunder:				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	14.196	6.735	3.863	
Industri og råstofudvinding mv.			10	
Energiforsyning				
Bygge- og anlægsvirksomhed	1.209	944	-67	6
Handel	617	147	-85	164
transport, restauranter, og hoteller	2.324	102	-256	
Information og kommunikation				
Finansiering og forsikring				
Fast ejendom	9.258	6.826	306	
Øvrige erhverv	226	4	4	
Erhverv i alt	27.830	14.758	3.775	170
Private	10.941	6.467	-791	15
I alt	38.771	21.225	2.984	185

*Driftsposten i året fordelt på brancher er for individuelle nedskrivningsengagementer, jf. IFRS og som betragtes som default i beregning af solvenskravet. Driftsposten for øvrige værdireguleringer/nedskrivninger har i året været -2.099 t.kr., således den samlede driftspost for året er 885 t.kr.

Ændringer i justeringer af specifik og generel kreditrisiko.

1.000 kr.	Stage 1		Stage 2		Stage 3		Nedskrivninger på tilgodehavender hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko
	Udlån	Garanti-debitorer	Udlån	Garanti-debitorer	Udlån	Garanti-debitorer	
Nedskrivninger/hensættelser primo året	1.530	77	6.065	9	17.023	2.296	162
Netto bevægelse i årets løb	198	53	-1.601	71	1.307	822	78
Andre bevægelser					855		
Endelig tabt (afskrevet) tidligere nedskrevet/hensat					-1.078		
Nedskrivninger/hensættelser ultimo året	1.728	130	4.464	80	18.107	3.118	240

Ubehæftede aktiver (artikel 443)

Oplysninger om behæftede og ubehæftede aktiver.

		Regnskabsmæssig værdi af behæftede aktiver	Dagsværdi af behæftede aktiver	Regnskabsmæssig værdi af ubehæftede aktiver	Dagsværdi af ubehæftede aktiver
1.000 kr.		10	40	60	90
10	Indberettende instituts aktiver	1.961		1.019.846	
20	lån	32		119.677	
30	Aktieinstrumenter			37.586	37.586
40	Gældsinstrumenter			245.227	245.227
100	Øvrige lån			474.512	
120	Andre aktiver	1.929		142.844	

Anvendelse af ECAI'er (artikel 444)

Sparekassen anvender Skandinavisk Data Center A/S (SDC), som modtager eksterne kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services via SIX Financial. Der foretages en løbende IT-opdatering af kreditvurderingerne fra Standard & Poor's Ratings Services.

SDC har konverteret Standard & Poor's Ratings Services kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin via Finanstilsynets konverteringstabel. Det enkelte kreditkvalitetstrin tilknyttes en vægt, som eksponeringerne på de enkelte kreditkvalitetstrin skal vægtes med ved opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer under standardmetoden for kreditrisiko i henhold til CRR artikel 111-134.

Tabellen nedenfor viser Finanstilsynets konvertering af Standard & Poor's Ratings Services kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin for eksponeringer mod erhvervsvirksomheder, institutter, centralregeringer og centralbanker.

Kreditkvalitetstrin	S&P's kreditvurderingsklasser	Eksponeringer med erhvervsvirksomheder (selskaber)	Eksponeringer mod centralregeringer og centralbanker
1	AAA til AA-	20%	0%
2	A+ til A-	50%	20%
3	BBB+ til BBB-	100%	50%
4	BB+ til BB-	100%	100%
5	B+ til B-	150%	100%
6	CCC+ og under	150%	150%

Sparekassen anvender kun kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services

Markedsrisiko (artikel 445)

Solvenskravene for de forskellige risici under markedsrisiko ses af nedenstående tabel:

1.000 kr.	Risikovægtede poster	Kapitalkravet (8% af eksponeringen)
Poster med positionsrisiko:		
Gældsinstrumenter	69.212	5.537
Aktier m.m. (incl. kollektive investeringsordninger)	0	0
Poster med valutarisiko	1.160	93
I alt	70.372	5.630

Operationel risiko (artikel 446)

Sparekassen er eksponeret mod potentielle tab som følge af operationelle risici som er: "Risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici".

For at reducere risikoen for at der sker operationelle hændelser med væsentlige tab til følge, overvåger og styrer Sparekassen de operationelle risici. Der er primært fokus på de største risici med store potentielle tab.

Sparekassen anvender basisindikatormetoden til opgørelsen af kapitalgrundlagskravet til de operationelle risici. I 2018 udgør den operationelle risiko 11,7 % af den samlede risikoeksponering og udgør 74.510 t.kr. ultimo 2018, hvilket giver et kapitalgrundlagskrav på 5.951 t.kr. Sparekassen gennemfører løbende en vurdering af kapitalkravet til de operationelle risici.

Eksponeringer mod aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen (artikel 447)

Sparekassen har erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at muliggøre pengeinstitutternes forretning indenfor realkredit, betalingsformidling, IT, investeringer m.fl. Sparekassen Balling påtænker ikke at sælge disse aktier. Sektoraktierne indgår ikke i handelsbeholdningen.

I flere af sektorselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandele afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. Omfordelingen sker typisk med udgangspunkt i sektorselskabets indre værdi. Hvor der sker en sådan omfordeling af aktierne anses omfordelingen at udgøre det primære marked for aktierne. Dagsværdien fastsættes efter omfordelingskursen, og aktierne indgår som niveau 2-input (observerbare priser).

I andre sektorselskaber omfordeles aktierne ikke, men værdiansættes ofte efter den senest kendte handel, alternativt beregnes værdien med udgangspunkt i en anerkendt værdiansættelsesmetode.

Regulering i aktiernes værdi bogføres over resultatopgørelsen.

Beløb i 1.000 kr.	Kursværdi 31.12.2017	Kursregulering over resultatopgørelsen
Sektoraktier	37.586	2.661
I alt	37.586	2.661

Eksposering mod renterisici positioner, der ikke indgår i handelsbeholdningen (artikel 448)

Sparekassen yder fastforrentede ud- og indlån, og renterisikoen uden for handelsbeholdningen er risikoen for, at Sparekassen påføres tab på disse positioner som følge af en rentestigning.

Renterisikoen skal opgøres som ændringen i positionens markedsværdi som følge af en rentestigning på 1 % point.

Renterisikoen på Sparekassens fastforrentede positioner på ud- og indlån vurderes som en minimal risiko.

Eksposering mod securitiseringspositioner (artikel 449)

Sparekassen anvender ikke securitisering, hvorfor oplysningskravet ikke er relevant for Sparekassen

Aflønningspolitik (artikel 450)

Sparekassens bestyrelse har vedtaget en aflønningspolitik for Sparekassen, som er godkendt af repræsentantskabet. Sparekassen udbetaler ikke variable lønde til bestyrelse, direktion eller væsentlige risikotagerer.

Sparekassen har ved udformningen af aflønningspolitikken ønsket at fremme en lønpraksis, der er i overensstemmelse med og fremmer en sund og effektiv risikostyring, som ikke tilskynder til overdreven risikotagning, og som er i overensstemmelse med Sparekassens forretningsstrategi, værdier og langsigtede mål, herunder en holdbar forretningsmodel.

Væsentlige risikotagere og involverede i kontrolfunktioner: Udover bestyrelse og direktion er der udpeget 3 som alle er godkendt af bestyrelsen:

Ingen personer i Sparekassen har en løn på over 1 mio. EUR i regnskabsåret

Gearing (artikel 451)

Sparekassen gearingsgrad er beregnet til 12,1 % efter CRR forordningens artikel 429.

Gearingsgraden beregnes som Sparekassens uvægtede eksponeringer i forhold til kernekapitalen

Der er foreløbig udmeldt et indikativt gearingskrav på 3 %, svarende til en maksimal gearing på 33 gange kernekapitalen.

Overvågningen af gearingsgraden indgår i Sparekassens løbende risikoovervågning og rapporteres løbende til bestyrelsen

Sparekassen har fastsat et internt krav til gearingsgraden på 7 %.

	1.000 kr. / %
Samlede aktiver, jf. årsregnskabet	1.021.807
Utrukne kreditfaciliteter, garantier og lånetilbud	209.137
Fradrag i kernekapitalen(sektoraktier mm.)	18.316
Samlede eksponeringer til gearingsgradens beregning	1.212.628
Kernekapital med overgangsordning	147.578
Kernekapital med fuld indfasning af CRR-regler	147.578
Gearingsgrad med overgangsordning	12,1
Gearingsgrad med fuld indfasning af CRR-regler	12,1

Anvendelse af IRB-metoden i forbindelse med kreditrisiko (artikel 452)

Sparekassen anvender standardmetoden for opgørelse af kreditrisici, hvorfor oplysningskravet ikke er relevant for Sparekassen

Anvendelse af kreditrisikoreduktionsteknikker (artikel 453)

Sparekassen anvender ikke balanceført netting eller netting under strengen.

Et væsentligt element i styringen af Sparekassens kreditrisiko er, at reducere risikoen i de enkelte engagementer ved tage pant i sikkerheder.

Sparekassen prioriterer, at tage sikkerhed i let omsættelige aktiver herunder obligationer, aktier, ejendomme, biler m.m.

Sparekassen har forretningsgange for forvaltning og værdiansættelse af stillede sikkerheder, disse sikre, at Sparekassen har en forsvarlig kreditbeskyttelse af sine udlån og kreditter. Procedurerne er en integreret del af den almindelige risikoovervågning, der foretages af Sparekassen.

Sparekassen anvender den udbyggede metode som kreditrisikoreducerende teknik ved opgørelsen af kapitalprocenten. Dette medfører, at Sparekassen kan reducere kapitalbelastningen af et engagement, når der tages pant i visse finansielle sikkerheder.

ICRR er det anført, hvilke finansielle sikkerheder pengeinstitutter kan anvende under den udbyggede kreditrisikoreducerende metode. I den forbindelse skal det bemærkes, at der kun kan anvendes finansielle sikkerheder, som er udstedt af en virksomhed eller et land med en særlig god rating.

Under hensyn til CRR afgrænsninger kan den finansielle sikkerhedsstillelse, som Sparekassen normalt modtager, opdeles i følgende hovedkategorier:

- indlånsmidler
- obligationer/gældsinstrumenter udstedt af stater samt af ratede og ikke-ratede kreditinstitutter m.fl.
- aktier inden for og udenfor hovedindeks
- investeringsforeningsbeviser
- Indenfor fast ejendom tages der hovedsagelig pant i:
  - privatkunders helårsbolig og fritidsbolig beliggende i Danmark
  - ejendomme til brug for virksomhedens drift
  - ejendomme, der udlejes af låntager som led i erhvervsmæssig aktivitet (udlejningsejendomme).

Sparekassen anvender garantier, som kreditrisikoreducerende middel ved opgørelsen af de risikovægtede eksponeringer, udstedt af følgende typer modparter:

- centralregeringer
- regionale og lokale myndigheder
- finansielle virksomheder.

Sparekassen anvender ikke kreditderivater som kreditreducerende middel.

Skemaet nedenfor viser for hver enkel eksponeringsklasse sikkerhedernes dækning, dvs. den fuldt justerede størrelse af sikkerhederne og garantierne indenfor hver enkelt eksponeringsklasse.

1.000 kr.	Sikkerhedens værdi	Garantier	Risikovægtet eksponering
Eksp. mod centralregeringer eller centralbanker	-		-
Eksp. mod institutter	716	35	10.700
Eksp. mod erhvervsvirksomheder	812		44.851
Eksp. mod detailkunder	50.346		330.250
Eksp. sikret ved pant i fast ejendom	15.341		47.054
Eksp. ved misligholdelse	2.534		30.542
Eksp. forbundet med særlig høj risiko	-		-
Andre poster	-		16.679
Eksp. mod aktier udenfor handelsbeholdningen	-		19.554
I alt	69.749	35	499.630

Anvendelse af den avancerede målemetode i forbindelse med operationel risiko (artikel 454)

Sparekassen anvender basisindikatormetoden til opgørelsen af operationel risiko, hvorfor oplysningskravet ikke er relevant.

Anvendelse af interne modeller for markedsrisiko (artikel 455)

Sparekassen anvender ikke interne modeller til opgørelse af markedsrisiko, hvorfor oplysningskravet ikke er relevant.

Således godkendt på bestyrelsesmødet d. 31. januar 2018

Bestyrelsen for Sparekassen Balling

Poul Pedersen

Formand

Gunnar Sønderby Jessen

Næstformand

Hans Bak Ibsen

Jørn Pedersen

Niels Pedersen

Poul Verne Pedersen

Niels Kristian Sørensen